

Quản lý hoạt động truyền thông trên không gian mạng

17:11 31/07/2024

Tác giả: Đang cập nhật

Nhận thức rõ tầm quan trọng của không gian mạng, những năm qua, Đảng, Nhà nước ta luôn quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo sát sao đối với việc xác lập, bảo vệ chủ quyền quốc gia trên không gian mạng bằng nhiều nghị quyết, chỉ thị về lĩnh vực này. Trên cơ sở đánh giá một cách khách quan, toàn diện về đặc điểm tình hình cùng những nguy cơ, thách thức và yêu cầu về bảo vệ Tổ quốc trên không gian mạng, Đảng ta xác định công tác truyền thông trên không gian mạng cần phải: phát huy sức mạnh tổng hợp của toàn dân tộc trong xây dựng tiềm lực, lực lượng, thế trận quốc phòng toàn dân kết hợp với thế trận an ninh nhân dân trên không gian mạng vững chắc, rộng khắp; xác lập, bảo vệ vững chắc chủ quyền quốc gia trên không gian mạng, góp phần bảo vệ độc lập, chủ quyền, thống nhất, toàn vẹn lãnh thổ của Tổ quốc và lợi ích quốc gia - dân tộc; giữ vững môi trường hoà bình, ổn định để xây dựng và phát triển đất nước.

Trong những năm qua, dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng, sự quản lý thống nhất của Nhà nước, sự vào cuộc quyết liệt của các ban, bộ, ngành, địa phương và đặc biệt là sự tích cực, chủ động trong vai trò nòng cốt của lực lượng chuyên trách bảo vệ an ninh mạng, công tác bảo đảm an toàn,

an ninh mạng trên không gian mạng luôn được giữ vững góp phần quan trọng bảo vệ vững chắc chủ quyền quốc gia trên không gian mạng.

Một là, giữ vững sự lãnh đạo tuyệt đối, trực tiếp về mọi mặt của Đảng, sự định hướng chính trị của Đảng trên không gian mạng, đồng thời xác định là nhiệm vụ trọng yếu, thường xuyên của toàn Đảng, toàn quân, toàn dân và cả hệ thống chính trị. Đồng thời, tăng cường công tác quản lý của nhà nước đối với hoạt động truyền thông trên không gian mạng.

Quan điểm của Đảng đối với hoạt động truyền thông trên không gian mạng thể hiện sự nhất quán về nguyên tắc Đảng lãnh đạo tuyệt đối, trực tiếp về mọi mặt đối với công tác tuyên truyền trên các nền tảng, bằng nhiều phương thức; đồng thời thể hiện bước phát triển kịp thời về tư duy, sự đổi mới về nhận thức của Đảng đối với hoạt động tuyên truyền trong tình hình không gian mạng phát triển đa chiều và xuyên quốc gia. Quan điểm chỉ đạo của Đảng về vấn đề này được thể hiện rõ trong Chỉ thị số 48-CT/TW, ngày 22/10/2010, của Bộ Chính trị khóa X, “Về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác phòng, chống tội phạm trong tình hình mới”, Chỉ thị số 12/CT-TTg, ngày 12/5/2021, của Thủ tướng Chính phủ, “Về tăng cường công tác tuyên truyền, định hướng hoạt động truyền thông, báo chí phục vụ nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc; kịp thời chấn chỉnh và xử lý các vi phạm trong hoạt động báo chí, truyền thông”, trong đó yêu cầu “đẩy mạnh thông tin, tuyên truyền trên các nền tảng mạng xã hội, hệ thống thông tin cơ sở và các phương tiện truyền thông mới” (1); Nghị quyết 29-NQ/TW ngày 25/7/2018 của Bộ Chính trị “Về chiến lược bảo vệ Tổ quốc trên không gian mạng” và Nghị quyết số 30-NQ/TW của Bộ Chính trị “Về chiến lược an ninh mạng quốc gia”; thực hiện Nghị quyết số 35-NQ/TW, ngày 22/10/2018, của Bộ Chính trị khóa XII, “Về tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới”. Đặc biệt, nhiệm vụ quan trọng được đề ra trong Văn kiện Đại hội XIII của Đảng là: “Xây dựng nền báo chí, truyền thông chuyên nghiệp, nhân văn và hiện đại”, và “Tăng cường quản lý và phát triển các loại hình truyền thông, thông tin trên internet” (2), nhờ đó trang bị kiến thức cần thiết để người tham gia hoạt động trên mạng, sử dụng mạng xã hội nhận diện, cảnh giác trước tính chất nguy hại của những thông tin xấu, độc, qua đó, mỗi người có thể tự lựa chọn, tiếp nhận thông tin hữu ích, đồng thời biết sàng lọc, tạo “miễn dịch” trước những thông tin xấu, độc đang tràn lan trên mạng.

Các cơ quan chức năng đã kịp thời ban hành, sửa đổi, bổ sung văn bản quy phạm pháp luật tạo hành lang pháp lý cho hoạt động quản lý nhà nước đối với hoạt động trên mạng xã hội cụ thể: Luật An toàn thông tin mạng năm 2015 (sửa đổi, bổ sung năm 2018); Nghị định số 72/2013/NĐ-CP ngày

15/7/2013 của Chính phủ về quản lý, cung cấp, sử dụng dịch vụ internet và thông tin trên mạng; Nghị định số 27/2018/NĐ-CP ngày 01/3/2018 của Chính phủ sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 72/2013/NĐ-CP; Luật An ninh mạng năm 2018; Nghị định số 119/2020/NĐ-CP ngày 07/10/2020 của Chính phủ quy định xử phạt vi phạm hành chính trong hoạt động báo chí, hoạt động xuất bản... Bộ Thông tin và Truyền thông đã ban hành Thông tư số 09/2014/TT-BTTTT ngày 19/8/2014 quy định chi tiết về hoạt động quản lý, cung cấp, sử dụng thông tin trên trang thông tin điện tử và mạng xã hội; Thông tư số 38/2016/TT-BTTTT ngày 26/12/2016 quy định chi tiết về việc cung cấp thông tin công cộng qua biên giới; Chỉ thị số 21/CT-TTg ngày 25/5/2020 về tăng cường phòng ngừa, xử lý hoạt động lừa đảo chiếm đoạt tài sản qua mạng xã hội.

Hai là, làm tốt công tác tuyên truyền trên mạng xã hội, coi đó là phương tiện quan trọng tuyên truyền phát triển kinh tế - xã hội, xây dựng Đảng và hệ thống chính trị, là diễn đàn để nhân dân tham gia quản lý xã hội, giám sát quyền lực, thực hiện mục tiêu dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh. Thông qua hoạt động truyền thông trên mạng xã hội đã góp phần to lớn vào việc tổ chức thực hiện đường lối đổi mới của Đảng, pháp luật của Nhà nước Việt Nam, thật sự đóng vai trò là động lực thúc đẩy phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội, con người, khoa học, kỹ thuật, bảo vệ Tổ quốc. Đặc biệt, với tốc độ tuyên truyền của các nền tảng số, hoạt động truyền thông trên các nền tảng mạng xã hội đã trở thành vũ khí quan trọng trong cuộc đấu tranh chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực, quan liêu, tệ nạn xã hội. Hơn 70% số các vụ việc tham nhũng, lãng phí được phát hiện, xử lý là do báo chí, truyền thông phát hiện, trong đó có sự tham gia tích cực của các trang mạng điện tử, các nền tảng mạng xã hội. Qua đó, phản ánh dư luận xã hội, phân tích, đánh giá nguyên nhân và các bài học từ các vụ việc tham nhũng, lãng phí, tiêu cực, chính công tác truyền thông từ mạng xã hội đã góp phần răn đe, cảnh báo, ngăn chặn một phần tệ nạn tham nhũng, tiêu cực trong xã hội, giáo dục cán bộ, đảng viên sống trong sáng, gương mẫu thực hiện chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước.

Các cơ quan thông tấn, báo chí, truyền hình đã tích cực đưa tin, bài, tăng thời lượng phát sóng, mở các chuyên trang, chuyên mục đấu tranh, phản bác các luận điệu sai trái, thù địch, hành vi vi phạm pháp luật trên mạng xã hội. Nhiều chương trình truyền hình, báo chí có nội dung sâu sắc, bám sát thực tiễn như: Chương trình “Đối diện” của VTV, “Nhìn thẳng nói đúng” của VOV; “Bình luận - Phê phán” của Báo Nhân Dân; chuyên mục “Chống diễn biến hòa bình” của Báo Quân đội nhân dân và Báo Công an nhân dân... đã đấu tranh với những luận điệu xuyên tạc, lừa bịp của các thế lực thù địch, phản động chống phá Đảng, Nhà nước, dân tộc ta.

Ba là, đảm bảo sự tham gia tích cực của toàn Đảng, toàn dân, toàn quân và cả hệ thống chính trị đối với công tác truyền thông trên không gian mạng. Quyết tâm đồng sức, đồng lòng giữ vững an ninh quốc gia trên không gian mạng, trật tự an toàn xã hội, làm tốt công tác phòng ngừa, phát hiện, ngăn chặn, đồng thời xử lý hiệu quả các hành vi xâm phạm an ninh mạng quốc gia; thiết lập, xác lập, quản lý và bảo vệ vững chắc chủ quyền quốc gia trên không gian mạng, qua đó góp phần bảo vệ độc lập chủ quyền, thống nhất, toàn vẹn lãnh thổ của Tổ quốc và lợi ích quốc gia, dân tộc, giữ vững môi trường hòa bình, ổn định để xây dựng và phát triển đất nước nhanh và bền vững. Luôn nêu cao tinh thần cảnh giác, đấu tranh với mọi âm mưu và hoạt động chống phá cũng như việc xâm phạm chủ quyền, lợi ích quốc gia, dân tộc trên không gian mạng của các thế lực thù địch; luôn trong tư thế sẵn sàng, không để bị động, bất ngờ trong mọi tình huống.

Làm tốt công tác kiểm tra, chấn chỉnh các công ty truyền thông hoạt động quảng cáo trên không gian mạng như Facebook, Youtube... được tăng cường. Bộ Thông tin và Truyền thông đã có văn bản yêu cầu các cơ quan báo chí, doanh nghiệp kinh doanh dịch vụ quảng cáo rà soát hoạt động hợp tác với mạng lưới quảng cáo xuyên biên giới, không để tái diễn tình trạng quảng cáo vi phạm. Đồng thời, phối hợp với Ngân hàng Nhà nước có phương án kiểm soát các giao dịch thanh toán với nước ngoài. Bộ Thông tin và Truyền thông đã chỉ đạo các doanh nghiệp cung cấp dịch vụ internet (ISP) tăng cường công tác ngăn chặn, xử lý.

Bốn là, xây dựng lực lượng chuyên trách bảo vệ an ninh mạng, bảo vệ chủ quyền quốc gia trên không gian mạng chính quy, tinh nhuệ, hiện đại.

Đại hội XIII của Đảng đã chỉ rõ “tiếp tục xây dựng Quân đội nhân dân, Công an nhân dân cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại, ưu tiên hiện đại hóa một số quân chủng, binh chủng, lực lượng: ... an ninh mạng và đấu tranh phòng, chống tội phạm công nghệ cao ...”.

Lực lượng chuyên trách bảo vệ an ninh mạng, bảo vệ chủ quyền quốc gia trên không gian mạng được bố trí tại Bộ Quốc phòng, Bộ Công an, các bộ, ngành, Ủy ban nhân dân cấp tỉnh, các cơ quan, tổ chức quản lý hệ thống thông tin về an ninh, chủ quyền quốc gia. Đây là một trong số những lực lượng đang được Đảng, Nhà nước quan tâm, ưu tiên nguồn lực để xây dựng và đào tạo tiến nhanh lên “hiện đại”, làm chủ công nghệ thông tin, thích ứng kịp thời, thậm chí là vượt trước thời đại, nhạy bén với những tình huống bất ngờ, thủ đoạn tinh vi, chủ động đấu tranh có hiệu quả.

Để công tác bảo vệ chủ quyền quốc gia trên không gian mạng đạt hiệu quả, lực lượng chuyên trách tại các đơn vị phải chủ động liên kết, phối hợp chặt chẽ với nhau trong hành động, tác chiến,

thực hiện nhiệm vụ theo sự phân công, phân nhiệm rõ ràng đến từng cấp, từng lực lượng. Theo đó, bảo vệ an ninh quốc gia, trật tự an toàn xã hội theo chức năng, nhiệm vụ của Bộ Công an; hoạt động tác chiến trên không gian mạng theo chức năng, nhiệm vụ của Bộ Quốc phòng; bảo đảm an toàn thông tin mạng theo chức năng, nhiệm vụ của Bộ Thông tin và Truyền thông và bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh, phản bác các quan điểm, luận điệu, thông tin sai trái theo chức năng, nhiệm vụ của Ban Tuyên giáo Trung ương.

Năm là, kết hợp chặt chẽ giữa nhiệm vụ chuyển đổi số quốc gia với nhiệm vụ bảo vệ an ninh quốc gia, trật tự an toàn xã hội, bảo vệ chủ quyền quốc gia trên không gian mạng. Phát triển kinh tế số là một trong những xu thế lớn trên thế giới được nhiều quốc gia nghiên cứu, ứng dụng. Tại Việt Nam, xu hướng số hóa được triển khai mạnh mẽ ở mọi lĩnh vực hướng tới mục tiêu chuyển đổi số quốc gia, phát triển kinh tế số, xã hội số. Bước đầu xây dựng và phát triển hạ tầng thông tin viễn thông, đẩy mạnh nghiên cứu, chuyển đổi, ứng dụng tiến bộ khoa học công nghệ, đặc biệt là những thành tựu của cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư tạo nền tảng thúc đẩy nhanh quá trình chuyển đổi số. Đầu tư, ứng dụng công nghệ thông tin trong các lĩnh vực gắn liền với đầu tư cho công tác an ninh mạng, bảo vệ Tổ quốc trên không gian mạng. Phát huy ý chí tự lực, tự cường, phát huy mạnh mẽ nhân tố con người, con người là trung tâm là chủ thể, là nguồn lực chính để xây dựng và sớm hình thành ngành công nghệ mạng Việt Nam.

Song song với những lợi ích trên, sự phát triển nhanh chóng của kinh tế số, xã hội số làm gia tăng nguy cơ xâm phạm hệ thống an ninh mạng, xâm phạm chủ quyền quốc gia trên không gian mạng. Vì vậy, phát triển quốc gia số, kinh tế số, xã hội số phải luôn đi liền với bảo vệ an ninh mạng, bảo vệ chủ quyền quốc gia trên không gian mạng. Mọi hoạt động kinh tế trong thời đại công nghiệp 4.0 phải tuyệt đối tuân thủ luật pháp quốc tế, luật pháp Việt Nam hướng tới mục tiêu phát triển đất nước nhanh, bền vững.

TS Nguyễn Thúy Hà

Trưởng ban Quản lý khoa học, Học viện Báo chí và Tuyên truyền

Tài liệu tham khảo

(1) Chỉ thị số 12/CT-TTg, ngày 12/5/2021, của Thủ tướng Chính phủ về tăng cường công tác tuyên truyền, định hướng hoạt động truyền thông, báo chí phục vụ nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc; kịp thời

chấn chỉnh và xử lý các vi phạm trong hoạt động báo chí, truyền thông.

(2) Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, tập II, Nxb. Chính trị quốc gia Sự Thật, Hà Nội.

Link bài viết: <https://nguoilambao.vn/public/quan-ly-hoat-dong-truyen-thong-tren-khong-gian-mang>